

آخر و عاقبت چهارشنبه‌سوزی

از خودگذشتگی آتش‌نشانان در فرونشاندن آتش غول آهنی پلاسکو و شهادت حدود 20 آتش‌نشان در این حادثه با قدردانی شایسته از سوی مردم کشورمان مواجه شد...

از خودگذشتگی آتش‌نشانان در فرونشاندن آتش غول آهنی پلاسکو و شهادت حدود 20 آتش‌نشان در این حادثه با قدردانی شایسته از سوی مردم کشورمان مواجه شد، اما از همان روزهای اول بروز حادثه، کمپینی با عنوان تحریم خرید مواد منفجره برای چهارشنبه‌سوزی در فضای مجازی و صفحات اینستاگرام و پست‌های تلگرامی به راه افتاد. تحریم خرید مواد منفجره برای چهارشنبه‌سوزی؛ سوری به پاس قدردانی از آتش‌نشانان؛ نشان‌ها؛ برای چهارشنبه‌سوزی؛ سوری امسال از خرید مواد منفجره خودداری کنید تا این انسان‌های بزرگواری بتوانند حداقل چهارشنبه‌سوزی؛ سوری امسال در کنار خانواده‌های خود باشند یا مسئولیت کمتری داشته باشند. ای؛ سوری؛ کاش همه ما حداقل برای امسال به فکر این عزیزان باشیم...؛ حتما این متن به دست شما هم رسیده است. آیا از این کمپین حمایت می‌کنید؟ اصلا چه کار کنیم تا چهارشنبه‌سوزی؛ سوری به چهارشنبه‌سوزی تبدیل نشود؟

بدون شک چهارشنبه‌سوزی؛ سوری؛ شب دلهره و نگرانی است، چون واقعا هیچ سالی نیست که حوادث تکان دهنده چهارشنبه‌سوزی در آن رخ نداده باشد. حتی قربانیان این گونه حوادث اگر به واسطه بازی با مواد محترقه جانیشان را از دست ندهند در معرض عوارضی مثل نابینایی و قطع دست یا پا قرار دارند و در این صورت همه عمر خود را با حسرت و پشیمانی می‌گذرانند. دکتر ابراهیم محمودی، متخصص پوست و مو به جام‌جم می‌گوید: سوختگی سطحی و نیمه عمیق و عمیق (سوختگی درجه یک، دو و سه) مهم‌ترین و بیشترین حوادث چهارشنبه‌سوزی؛ سوری را بویژه برای کودکان، نوجوانان و جوانان به وجود می‌آورد. سوختگی در درجه نخست به صورت سطحی است و سوختگی درجه دو به زیر پوست نفوذ می‌کند و جراحی درجه سوم آن به صورت عمقی رخ می‌دهد. در این میان، اقدامات موثر در مواجهه با سوختگی‌ها این است که افراد ابتدا باید محل سوختگی را با آب سرد و تمیز به مدت حداقل 10 دقیقه شست‌وشو دهند. خارج کردن آرام لباس مصدومانی که دچار سوختگی شده‌اند، پرهیز از ترکاندن تاول‌ها و پوشاندن آنها با باند استریل، اقدامات بعدی در مواجهه با سوختگی؛ چهارشنبه‌سوزی؛ سوری محسوب می‌شود.

از مشکلات چشمی تا تنفسی

به گفته دکتر محمودی، آسیب‌ها؛ سوزی؛ دیدگی؛ سوزی؛ چشمی نیز جزو مهم‌ترین آسیب‌ها؛ سوزی؛ دیدگی؛ سوزی؛ چهارشنبه‌سوزی؛ سوزی است. به عبارتی از بین رفتن قرنیه، اولین عارضه‌ها؛ سوزی است که برای چشم اتفاق می‌افتد و انفجار مواد آتش‌زا و پرتابی باعث از بین رفتن مژه‌ها و ورود جسم خارجی به چشم و نابینایی خواهد شد. در صورتی که چشم فردی آسیب ببیند، نباید چشم و پلک را با دست بمالد بلکه فقط باید با آب شست‌وشو داد و در اولین فرصت فرد آسیب‌دیده به اورژانس انتقال یابد. همچنین خطر ترکیب مواد منفجره با اکسیژن و کربن را در ساخت مواد محترقه دستی و خطرناک نباید نادیده گرفت. در ساخت این مواد از ترکیباتی مثل نیترات، کلرات و آرسنیک استفاده می‌شود که ترکیب آنها با اکسیژن و کربن، احتمال ایجاد مشکلات خونی و تنفسی در افراد را بشدت افزایش می‌دهد و برای نوجوانان و جوانان بسیار خطرآفرین است.

این افراد بیشتر مراقب باشند

دکتر یعقوب شه‌میرزادی، متخصص طب اورژانس به جام‌جم می‌گوید: بیماران قلبی، بیماران مبتلا به صرع، سالمندان و خانم‌ها؛ بارداری؛ از جمله مهم‌ترین گروه‌ها؛ در معرض خطر بازی‌ها؛ خطرناک چهارشنبه‌سوزی؛ سوزی قرار دارند چراکه صدای انفجار مواد محترقه و آتش‌زا و شوک ناشی از آن، موجب آسیب رسیدن به این افراد می‌شود. از جمله مهم‌ترین آسیب‌ها؛ باید به بیهوشی، سکت، سقط؛ جنین، زایمان زودرس، تشدید حملات صرع و تشنج اشاره کرد. از طرفی استرس ناشی از صداهای مهیب انفجار مواد محترقه در شب چهارشنبه‌سوزی؛ سوزی؛ تواند باعث ایجاد سکت در بیماران قلبی شود و افزایش ناگهانی فشار خون و خونریزی؛ مغزی را به همراه داشته باشد.

دکتر شه‌میرزادی با بیان این که افراد در صورت مواجهه با هرگونه آتش‌سوزی باید بلافاصله با شماره 125 آتش‌نشانی تماس بگیرند، ادامه می‌دهد: مواد منفجره‌ای مانند ترقه یا به اصطلاح نارنجک‌های دست‌ساز که برای تفریح و شادی توسط افراد سودجو ساخته می‌شوند، اگر به نقاط خاصی از بدن اصابت کنند، بسیار خطرناک خواهند بود. بنابراین لازم است والدین در چهارشنبه‌سوری به صورت ویژه مراقب کودکان، نوجوانان و جوانان خود باشند. حتی برخلاف باور عموم، احتمال بروز آسیب فقط مختص استفاده‌کنندگان از مواد منفجره نیست و اگر جزو گروه‌های در معرض خطر نباشید، باز هم احتمال دارد سلامتتان به خطر بیفتد. صداهای مهیب ناشی از انفجار باعث صدمه به سیستم شنوایی افراد می‌شود. به طور عادی گوش انسان تحمل همه صداهای را ندارد و اگر صدا از حدی بالاتر برود، گوش آسیب می‌بیند. بخش خارجی لاله و کانال گوش هم ممکن است در اثر تماس با مواد آتش‌زا دچار سوختگی شود. در قسمت‌های داخلی‌تر که به پرده گوش می‌گویند، آسیب‌ها عمدتاً از نوع پارگی‌هاست؛ در پرده گوش و در اثر صدای ناشی از انفجار است و پارگی باعث کاهش شنوایی ناگهانی، سرگیجه و درد می‌شود که اگر درمان بموقع انجام نگیرد، پرده گوش به حالت پاره باقی می‌ماند و علاوه بر کاهش شنوایی، گوش در معرض عفونت قرار خواهد گرفت. در مواقعی که انفجار صدای بسیار بالایی دارد و نزدیک فرد رخ می‌دهد، حتی ممکن است به استخوانچه‌های مصدوم آسیب برساند. مورد دیگری که شایع‌تر است، آسیب به گوش داخلی است. گاهی فرد بعد از شنیدن صدای بلند دچار اختلال در شنوایی می‌شود که مشکل از نوع کاهش شنوایی گذراست. این وضعیت به دلیل صدمه به سیستم داخلی گوش ایجاد شده ولی این آسیب همان‌طور که از نامش پیداست، گذرا و قابل برگشت است. همه افرادی که احساس می‌کنند بعد از شنیدن صدای زیاد دچار کاهش شنوایی شده‌اند، باید تا چند هفته از قرار گرفتن در معرض صدای بالا خودداری کنند. شنوایی این افراد باید 24 تا 48 ساعت آینده بهبود یابد. در غیر این صورت باید به متخصص گوش و حلق و بینی مراجعه کنند تا سنجش شنوایی انجام شود. در عین حال، افراد هر چه به صحنه حادثه نزدیک‌تر باشند، شدت آسیب و ضایعات احتمالی بیشتر می‌شود.

کمک‌رسانی غیراصولی ممنوع!

این متخصص طب اورژانس می‌افزاید: شب چهارشنبه‌سوری، دسترسی آتش‌نشانی‌ها و نیروهای امدادی به مناطق حادثه‌خیز سخت‌تر می‌شود. بنابراین در بسیاری از مواقع وقتی سانحه‌ای اتفاق می‌افتد، افراد حاضر سعی در کمک‌رسانی دارند، اما گاهی اقدامات نامناسب درمانی می‌تواند شدت آسیب را بیشتر کند. پس توصیه می‌شود از پاک کردن مواد شیمیایی و خارج کردن اجسام از عضو آسیب‌دیده و جابه‌جایی افراد که احتمال بروز صدمه نخاعی در آنها وجود دارد، بشدت پرهیزید. البته در سوختگی‌هایی که همراه با مواد شیمیایی است، شستن محل سوختگی با آب کمک‌کننده است. اگر هم انفجار مواد محترقه باعث ایجاد آسیب در ناحیه صورت شود، اولین قدم شست‌شو و سرم‌شست‌شو یا آب نمک تمیز است. ذرات بسیار ریز ممکن است داخل پوست صورت فرو بروند، اما در صورتی که جراحی زیاد نیست و نیازی به بخیه ندارد، فرد مصدوم برای جلوگیری از عفونت می‌تواند از پمادهای آنتی‌بیوتیکی استفاده کند.

مراقب حیوانات باشیم

فراموش نکنیم، بازی با مواد محترقه خطرناک در شب چهارشنبه‌سوری نه تنها جایی در فرهنگ غنی ایرانی ندارد بلکه علاوه بر ایجاد آسیب‌ها، غیرقابل جبران در انسان‌ها سلامت حیوانات شهری را نیز تهدید می‌کند. در این فصل، برخی پرندگان لانه‌ها را ساخته و تخم هم گذاشته‌اند، اما سر و صداهای ناهنجار موجب بروز ترس و فراری دادن آنها از آشیانه‌ها می‌شود. همچنین ممکن است برخی جوجه‌ها سر از تخم در آورده باشند که با ترک مادر از آشیانه قطعاً دست خواهند رفت. از طرف دیگر، صدای ناگهانی انفجار می‌تواند باعث بروز سکته در حیوانات شهری مثل گربه‌ها و سگ‌ها شود و بروز ترس در آنها به حدی باشد که بچه‌های تازه متولد شده را رها کنند، هنگام فرار تصادف کنند، بشدت صدمه ببینند و حتی جانشان را از دست بدهند.

پریسا اصولی

جام&znj;جم